

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Eektstraat te Rotselaar



**Annelies De Raymaeker
Leslie Engels**

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Eektstraat te Rotselaar

**Annelies De Raymaeker
Leslie Engels**

**Tienen, 2020
Studiebureau Archeologie bvba**



Colofon

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Eektstraat te Rotselaar

Initiatiefnemer:	B+
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Leslie Engels & Annelies De Raymaeker
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2020, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Samenvatting van het uitgevoerde bureauonderzoek	p. 3
1.1. Samenvatting bureauonderzoek	p. 3
1.2. Terreingesteldheid	p. 6
Hoofdstuk 2 Resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek	p. 8
2.1 Beschrijvend gedeelte	p. 8
2.1.1 Administratieve gegevens	p. 8
2.1.2 Archeologische voorkennis	p. 9
2.1.3 Onderzoeksopdracht en vraagstelling	p. 9
2.1.4 onderzoeksmethode en -technieken	p. 10
2.1.5 Afwijkingen t.o.v. de vooropgestelde onderzoeksmethode en -technieken en -methoden	p. 10
2.2 Assessment	p. 11
2.2.1 Resultaten handmatige boringen	p. 11
2.2.2 Resultaten mechanische boringen	p. 15
2.2.3 Interpretatie	p. 17
2.2.4 Bijsturing van het vervolgtraject (archeologische verwachting)	p. 17
Hoofdstuk 3 Resultaten van het proefsleuvenonderzoek	p. 18
3.1 Beschrijvend gedeelte	p. 18
3.1.1 Administratieve gegevens	p. 18
3.1.2 Vraagstelling en onderzoekopdracht	p. 20
3.1.3 Vooropgestelde onderzoeksmethode en -technieken	p. 21
3.1.4 Criteria voor het niet uitvoeren van voorziene onderzoeksmethoden	p. 22
3.1.5 Afwijkingen ten aanzien van de vooropgestelde onderzoeksstrategie en -methodes	p. 23
3.2 Assessment	p. 24
3.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	p. 24
3.2.2 Beschrijving van de referentie-bodemprofielen	p. 27
3.2.3 Terugkoppeling naar het landschappelijk booronderzoek	p. 31
3.2.4 Beschrijving van de bodemsporen	p. 31
3.2.5 Beschrijving van de vondsten	p. 41
3.2.6 Natuurwetenschappelijke staalnames	p. 43
3.2.7 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	p. 43
3.2.8 Impactbepaling van de geplande werken op het bodemarchief	p. 44
3.2.9 Potentieel op kenniswinst	p. 44
3.2.10 Beantwoording onderzoeksvragen	p. 45
3.2.11 Conclusie en afweging vervolgonderzoek	p. 49
Hoofdstuk 4 Programma van maatregelen	p. 52
4.1 Administratieve gegevens	p. 52
4.2 Gemotiveerd advies	p. 53
4.3 Programma van maatregelen voor een opgraving	p. 55
4.3.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	p. 55
4.3.2 Onderzoeksstrategie, -methode en -technieken	p. 56
4.3.3 Contextgebonden bepalingen	p. 57
4.3.4 Criteria bij het eventueel niet uitvoeren van bepaalde onderzoekshandelingen	p. 57
4.3.5 Kostenraming van de opgraving	p. 58
4.3.6 Noodzakelijke competenties van het opgravingsteam	p. 59
4.3.7 Risicofactoren bij het uitvoeren van het onderzoek	p. 59

4.3.8 Conservatie en langdurige bewaring van het archeologisch ensemble	p. 59
4.3.9 Bewaring van het archeologisch ensemble	p. 60
Bibliografie	p. 61
Bijlagen	
Bijlage 1: Plannenlijst	p. 1
Bijlage 2: Landschappelijke boorinventaris	p. 5
Bijlage 3: Fotoinventaris Landschappelijk bodemonderzoek	p. 7
Bijlage 4: Sporeninventaris proefsleuvenonderzoek	p. 9
Bijlage 5: Vondsteninventaris proefsleuvenonderzoek	p. 15
Bijlage 6: Foto-inventaris proefsleuvenonderzoek	p. 17
Bijlage 7: Profielinventaris proefsleuvenonderzoek	p. 21
Bijlage 8: Allesporenplan	p. 29

Hoofdstuk 4 Programma van maatregelen

4.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2020 F 100 (proefsleuvenonderzoek)
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen met in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 3134 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Studiebureau Archeologie bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Actoren	Annelies De Raymaeker: veldwerkleider Leslie Engels: assistent-archeoloog
Locatie:	Rotselaar, Eektstraat (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x= 176591, y= 181808 punt 2: x= 176657 ,y= 181887 Gemeente Rotselaar, Wezemaal, Afd. 3, Sectie A, Percelen 3402, 341n, 343f, 341m
Periode uitvoering:	9 juni 2020
Relevante termen¹¹:	Proefsleuvenonderzoek; ...; bebouwde gronden
Bebouwde zones:	Het noordelijke deel van het projectgebied was tot voor kort gedeeltelijk bebouwd en voorzien van verharding.

¹¹ Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

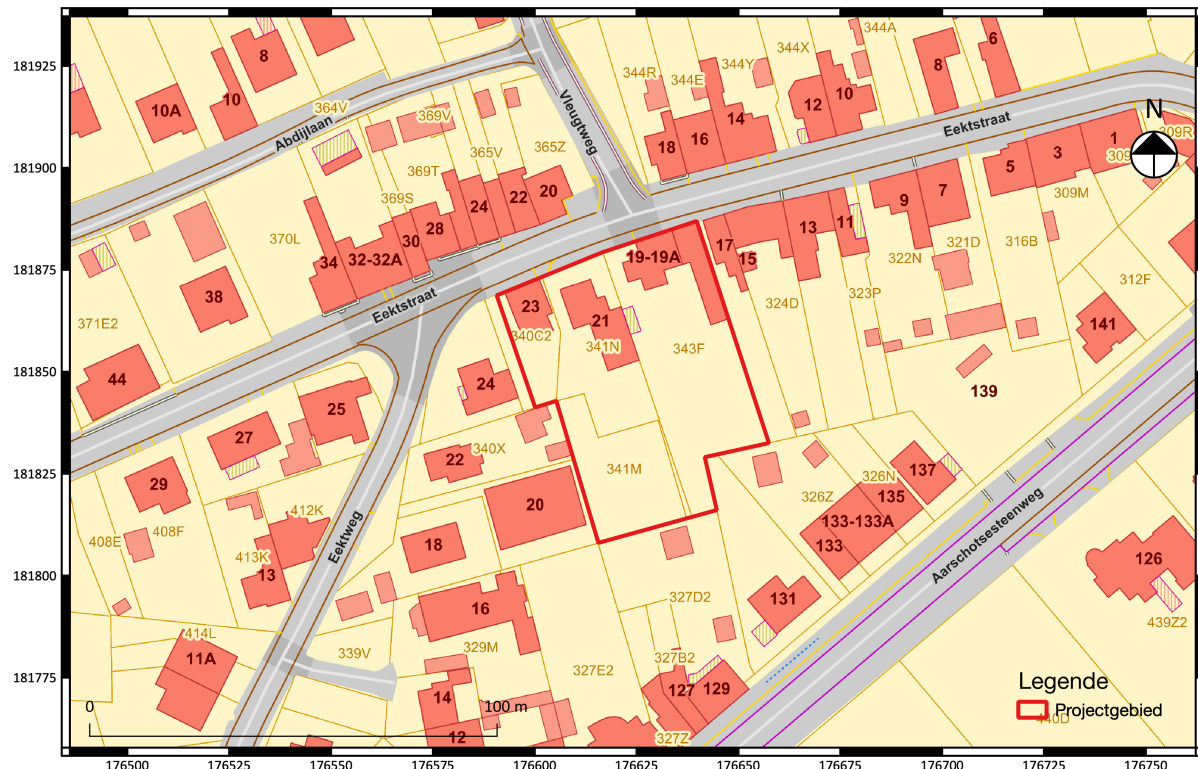


Fig. 4.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

4.2 Gemotiveerd advies

Op basis van het bureauonderzoek werd geconcludeerd dat het projectgebied interessante en relevante archeologische waarden kan bevatten (zowel artefactenvindplaatsen als grondsporensites) vanaf de steentijd. Hierdoor werd een vervolgonderzoek in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek voorgesteld.

Tijdens dit landschappelijk booronderzoek (uitgevoerd door Studiebureau Archeologie op 4 juni 2020; projectcode 2020F33) werd echter geen intacte, begraven paleobodem aangetroffen, waardoor de kans op aanwezigheid van eventueel in situ artefactensites werd bijgesteld naar zeer laag. Hierdoor werd besloten dat een vervolgonderzoek in de vorm van archeologische boringen niet nodig is. Wel werd besloten dat er op het volledige terrein nog intacte archeologische niveaus aanwezig kunnen zijn met een potentieel voor bewaarde grondsporensites. Er werden wel aan de straatkant grote verstoringen vastgesteld door de bebouwing die recent aanwezig was geweest en de kelders die na goedkeuring door de erkend archeoloog waren uitgebroken. Echter werd er tijdens het landschappelijk booronderzoek nog op het gehele terrein een C-horizont (archeologische relevante horizont) aangetroffen. Hierdoor werd vervolgens overgegaan tot een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een proefsleuvenonderzoek.

Binnen het onderzoeksgebied werd op 9 juni 2020 door Studiebureau Archeologie bvba een proefsleuvenonderzoek (projectcode: 2020F100) uitgevoerd. In totaal werden vijf sleuven en drie profielen aangelegd. Hierbij werden tweeënzestig sporen geregistreerd die voornamelijk centraal en op de zuidelijke helft van het terrein werden aangetroffen. Er werden verschillende kuilen, paalkuilen, grachten, een greppel, kringgraven en een waterput aangetroffen. In sleuf 1 en 3 werden de meeste sporen aangetroffen.

In sommige van de kuilen en in één van de grachten werd vol-middeleeuws tot nieuwste tijd aardewerk aangetroffen. Op basis van kleur, aflijning en de aanwezigheid van de scherven wijzen de sporen op

een de aanwezigheid van een vol-middeleeuwse tot nieuwste tijd nederzettingscontext binnen de contouren van het projectgebied. Op het noordelijke deel van het terrein werd er wel een C-horizont aangetroffen, maar werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er al op de historische kaarten (vanaf 16^{de} eeuw) bewoning aanwezig is in deze zone. Deze bewoning is dan op zijn beurt verstoord door de recentere bebouwing. Centraal op het terrein werden de sleuven onderbroken wegens de mogelijke aanwezigheid van vervuilde grond (asbest).



Fig. 4.2: Syntheseplan met aanduiding van de zone die wordt geselecteerd voor verder onderzoek.

Op basis van het bureauonderzoek, het landschappelijk booronderzoek en het proefsleuvenonderzoek kan besloten worden dat binnen de grenzen van het projectgebied een hoog archeologisch potentieel bestaat. De archeologische verwachting van het terrein is dermate hoog dat verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Er wordt een zone met een oppervlakte van **ca. 1.900 m²** geselecteerd voor verder onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving. Deze opgraving is noodzakelijk om de aanwezige grondsporensite te onderzoeken. Voor de noordelijke grens werd de zone van de recente bebouwing en verstoringen gekozen. In deze zone werd slechts één spoor aangetroffen dat gedeeltelijk verstoord is door de recente bebouwing.

4.3 Programma van maatregelen voor een opgraving

4.3.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

De vraagstelling van het onderzoek zal gericht zijn op de nederzettingssporen binnen het projectgebied. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

Landschap

- Wat is de archeologisch relevante geologische en bodemkundige opbouw? In hoeverre is de bodemopbouw intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, en wat vertelt dit over de intactheid van de sporen?
- Op welke manier is de nederzetting en het omliggende cultuurlandschap ingericht (verkavelingsgreppels, afsluitingen e.d.)? Is er een directe relatie met het landschap?
- Hoe past de vindplaats binnen het regionaal landschap met betrekking tot de onderzochte periodes? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit dezelfde periodes of wijzen de resultaten op een specifieke functie of specifieke omstandigheden binnen de nederzetting?
- Wat zegt de landschappelijke ligging (reliëf, bodemtype, geologische eenheid en afstand tot water) van de archeologische resten over het vroegere landgebruik, gezien in een synchroon en diachroon perspectief?
- Wat is de landschappelijke ontwikkeling van het plangebied en welke paleolandschappelijke processen zijn van invloed geweest op de menselijke activiteit voor, tijdens en na de verschillende vastgestelde fasen van gebruik?

Nederzetting

- Wat is de aard, omvang, datering, ruimtelijke samenhang en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Zijn er verschillende periodes te herkennen binnen het sporenbestand en zo ja, welke?
- Kunnen er per periode diverse fasen in occupatie van het terrein herkend worden?
- In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken worden gedaan met betrekking tot de typen plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen? Is er sprake van herstelfasen? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?
- Tot welk type site behoren de structuren (artisanaal, bebouwing, begraving,...)?
- Strekt de site zich nog uit naar de aanpalende percelen die niet tot de huidige ontwikkeling behoren?

Materiële cultuur

- Zijn er aanwijzingen voor specifieke activiteiten op deze locatie? Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor?
- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten? Wat is de conserveringsgraad en de vondstdichtheid?
- Wat kan er op basis van het organische en anorganische vondstmateriaal gezegd worden over de datering van de site en de functie ervan?
- Welke typologische ontwikkeling maakte het aardewerk door in de aangetroffen fasen? In hoeverre zijn (chrono)typologieën met betrekking tot aardewerk en andere

materiaalcategorieën uit aangrenzende regio's toepasbaar? Welke overeenkomsten en welke verschillen zijn aanwijsbaar?

- Was er sprake van herkenbare culturele invloeden en uitwisseling van producten vanuit andere gebieden? En zo ja: van waar en welke invloeden? Zijn er ook aanwijzingen voor de oorzaak van deze culturele invloeden (handel, sociaal, politiek,...)?
- Is dit door middel van gericht specialistisch onderzoek, bijvoorbeeld onderzoek naar aardewerkbaksels, aan te tonen?
- Welke onderzoeken zijn in de toekomst nog mogelijk en wenselijk, op basis van de uitgevoerde assessment van het vondstmateriaal?
- Welke conservatiemaatregelen moeten genomen worden om een goede bewaring en toekomstig onderzoek te garanderen?
- Kan er op basis van het vondstmateriaal onderbouwde uitspraken gedaan worden over de datering en functie van de site?
- Kunnen de archeologische waarden die worden aangetroffen binnen de grenzen van het projectgebied gelinkt worden aan archeologische sites in de omgeving?

Het archeologisch onderzoek kan enkel als volledig worden beschouwd als er geen archeologische waarden meer aanwezig zijn binnen het projectgebied. Bovendien dient er voldoende informatie gegenereerd te worden om alle onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Alle vondsten en artefacten worden in die mate verpakt en geconserveerd om een degelijke bewaring (tijdens en na het onderzoek) te garanderen.

4.3.2 Onderzoeksstrategie, -methode en -technieken

In totaal wordt voor een oppervlakte **ca. 1.900 m²** een vlakdekkend onderzoek geadviseerd, volledig uitgevoerd conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk 4.0. Het betreft een site zonder complexe verticale stratigrafie. Het archeologisch vlak kan gesitueerd worden op een diepte tussen 50 en 95 cm onder het huidige maaiveld.

Het staat de erkende archeoloog vrij om te bepalen of de opgraving zal gebeuren in één of meerdere opgravingsputten. De omvang van iedere put/ieder vlak is dusdanig dat er een goed ruimtelijk inzicht is en dat alle plannen naadloos aansluiten tot één overzichtelijk plan van het hele terrein. De omvang laat ook toe om een overzicht van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren te bekomen, zonder deze te lang aan degradatie bloot te stellen. Wanneer structuren gedeeltelijk buiten het vlak van de aangelegde werkput liggen, dient de werkput uitgebreid te worden om de structuren in één geheel te kunnen onderzoeken. Gezien de grootte/vorm van de geselecteerde zones, zal de aanleg van verschillende werkputten noodzakelijk blijken.

De archeologische opgraving wordt enkel uitgevoerd in omstandigheden die toelaten om de handelingen uit de Code van Goede Praktijk uit te voeren op de wijze zoals ze daarin beschreven zijn en die bovendien geen schade veroorzaken aan archeologische sporen of vondsten. Er worden maatregelen genomen om overlast door regen- en of grondwater tegen te gaan. Voorafgaand aan het onderzoek wordt het peil van de grondwatertafel bepaald. Waterputten en andere diepe sporen worden met bemaling opgegraven indien de onderkant van de sporen zich meer dan 30 cm onder de huidige grondwatertafel bevinden. Om hierover uitsluitsel te krijgen wordt de diepte door middel van een grondboor bepaald. Bij de plaatsing van bemaling wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van het bodemarchief en de op te graven zones.

De veldwerkleider bepaalt vooraf of constructies of vegetatie moeten verwijderd worden om het onderzoek te kunnen uitvoeren. Hij bepaalt de randvoorwaarden waaraan deze handelingen moeten voldoen om geen schade toe te brengen aan eventueel archeologische sporen en vondsten en begeleidt indien nodig deze handelingen.

4.3.3 Contextgeboden bepalingen

Aangezien tijdens het proefsleuvenonderzoek slechts een deel van het projectgebied werd onderzocht, bestaat de mogelijkheid dat bepaalde sporen zoals beerputten of silo's wel aanwezig zijn maar niet aangesneden werden.

Er werden grachten aangetroffen tijdens het vooronderzoek. Tijdens het onderzoeken van grachten dienen voldoende profielen te worden gemaakt. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar monsternamen voor natuurwetenschappelijk onderzoek. Ondiepe grachten worden volledig uitgegraven waarbij eventuele vondsten worden geregistreerd. Bij omvangrijke grachten wordt de vulling onder toezicht van de veldwerkleider machinaal verwijderd. Na het verwijderen van de vulling dient speciale aandacht te worden besteed aan het herkennen en registreren van houten en andere structurele elementen die deel uitmaken van zowel de bouw als de werking van de gracht. Voorts wordt de nodige aandacht besteed aan restanten van bruggen en bouwwerken die aan de gracht grenzen. Op zulke plaatsen worden bijkomende monsters genomen voor natuurwetenschappelijk onderzoek.

Indien er vondstrijke sporen worden aangetroffen, wordt bekeken of het nuttig kan zijn om een monsternamen in te zamelen voor natuurwetenschappelijk onderzoek. Indien nodig kan een natuurwetenschapper de veldwerkleider adviseren over de strategie en technieken voor staalname en komt wanneer nodig ter plaatse voor advies en gespecialiseerde handelingen.

Bij het aantreffen van waterputten, beerputten, silo's en/of diepe afvalputten wordt bijzondere aandacht besteed aan de monsternamen voor natuurwetenschappelijk en dateringsonderzoek. Bij het couperen van waterputten wordt er zorg gedragen dat de volledige waterput met insteekkuil wordt gecoupeerd, rekening houdend met de veiligheid van het personeel en de stabiliteit van te behouden constructies grenzend aan de op te graven zone.

Bij alle grote coupes wordt naast het spoor zelf ook de opgravingskuil (de gemaakte kuil tijdens het onderzoek) ingemeten. Deze informatie wordt bezorgd aan de initiatiefnemer. Op deze manier worden eventuele stabiliteitsproblemen vermeden tijdens of na de bouwwerkzaamheden.

4.3.4 Criteria bij het eventueel niet uitvoeren van bepaalde onderzoekshandelingen

Indien bij het veldwerk van de voorgestelde methode wordt afgeweken, op basis van de bekomen inzichten tijdens de uitvoering van het onderzoek, wordt dit beschreven en verantwoord in de rapportering. Daarnaast moet zeker rekening worden gehouden met veilige werkomstandigheden. Bij onveilige situaties (grondwater/instabiele putwanden/...) heeft de **veiligheid steeds prioriteit op de archeologie**. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de stabiliteit van de omliggende gebouwen, zeker bij het gebruiken van bronbemaling. Indien de aanpak dient te worden aangepast tijdens het veldwerk, dienen alle betrokken partijen hiervan op de hoogte te worden gebracht.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek bleek dat op bepaalde plaatsen de ondergrond mogelijk vervuild is. De milieutechnische boringen waren op dat moment nog niet uitgevoerd. Er wordt geadviseerd om voorafgaand de aanvang van de opgraving de resultaten van de milieutechnisch rapport te bekijken en indien nodig de contour van de opgraving hierop aan te passen.

4.3.5 Kostenraming van de opgraving

Vooraleer een raming kan gegeven worden met betrekking tot het veldwerk, dient erop gewezen te worden dat deze gebaseerd is op de resultaten van het vooronderzoek. Een grotere of kleinere densiteit van de sporen en de aanwezigheid van speciale sporen (waterputten, graven, potstalwoningen, ...) heeft een invloed op de accuraatheid van deze raming. Er werd gepoogd een ruime schatting te geven waarbij alle getallen in vermoedelijke hoeveelheden worden gegeven.

Voor de volledige selectie wordt uitgegaan van 8 dagen veldwerk met een leidinggevend archeoloog en drie assistent-archeologen. Binnen dit veldwerk wordt ook het zeven van de zeefstalen en het reinigen van de vondsten gerekend. Binnen de kostenraming wordt voorzien in 1 dag consult van specialisten. Verder kan het mogelijk zijn dat het advies van een bodemkundige noodzakelijk is.

Voor het archeologisch onderzoek wordt voorzien in een totale (geschatte) kostprijs van **€ 37.995**. Voor wat betreft het natuurwetenschappelijk onderzoek wordt ernaar gestreefd dat de kostprijs hiervan niet hoger is dan 15% van de totale kostprijs van het veldwerk en rapportage. Binnen dit project zou dit dan overeenkomen met ca. **€4.755**. Voor de conservatie wordt een stelpost van **€ 1.500** voorzien.

Vlakdekkend onderzoek (ca. 1.900 m²)

Type	Aantal		Type	Aantal
Veldwerk			Natuurwetenschappelijke onderzoeken	€ 4.755,00
Leidinggevend archeoloog	8 VH			
3 Archeoloog - assistenten	3 x 8 VH		Conservatie	€ 1.500,00
Consult specialisten	1 VH			
Inzet graafmachine	8 VH			
Transport graafmachine	1 TP			
Topografie	16 u VH			
Werfinrichting	1			
Assessment	1			
Verwerking	1			
Rapportage	1			
			Totaal	€ 37.955

4.3.6 Noodzakelijke competenties van het opgravingsteam

De aangetroffen site dient te worden opgegraven door een team bestaande uit ervaren veldarcheologen. De leidinggevend archeoloog dient over minstens 240 werkdagen opgravingservaring met minstens 160 werkdagen op landelijke sites op (zand)leembodems te beschikken. Hetzelfde geldt voor de archeoloog-assistent, hij/ zij dient minstens 120 werkdagen opgravingservaring te hebben met minstens 80 werkdagen op landelijke sites. Indien tijdens het veldwerk duidelijk wordt dat binnen het opgravingsteam niet de nodige specialisatie aanwezig is, wordt de hulp van externe specialisten ingeroepen (cfr. Consulent specialisten in kostenraming). Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen met betrekking tot het landschap van het terrein wordt steeds de (assistent)-aardkundige ingeschakeld. Indien nodig wordt bijkomende expertise gevraagd bij externe specialisten. Er worden geen extra competenties gevraagd bij de veldtechnici.

Bij de uitwerking van de resultaten van de opgraving en de rapportage hiervan wordt indien nodig ook de hulp ingeroepen van externe specialisten.

4.3.7 Risicofactoren bij het uitvoeren van het onderzoek

Archeologie is *in se* een risicovol beroep. Alle mogelijke maatregelen dienen te worden genomen om op een veilige en gezonde manier te kunnen werken.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek bleek dat op bepaalde plaatsen de ondergrond mogelijk vervuild is. De milieutechnische boringen waren op dat moment nog niet uitgevoerd. Er wordt geadviseerd om voorafgaand de aanvang van de opgraving de resultaten van de milieutechnisch rapport te bekijken en indien nodig de contour van de opgraving hierop aan te passen.

4.3.8 Conservatie en langdurige bewaring van het archeologisch ensemble

Archeologische conservatie kent verschillende vormen die in alle fases van het archeologisch onderzoek dienen aanwezig te zijn om het onderzoekspotentieel van de opgegraven objecten ten volle te benutten (CGP 24.1). Zo wordt ervoor gezorgd dat alle nodige voorzorgen genomen zijn om de bewaring van een archeologisch artefact te verzekeren van bij het opgraven tot een eventuele verdere conservatiebehandeling. De artefacten worden bewaard in een gecontroleerde en aangepaste omgeving om eventuele degradatieprocessen te vertragen of stoppen. Indien nodig wordt een conservatie in functie van het onderzoek (alle ingrepen die nodig zijn om zoveel mogelijk informatie uit een archeologisch artefact te halen) of een stabiliserende conservatie (de behandeling die nodig is om een artefact stabiel te kunnen bewaren en hanteren) uitgevoerd.

Op basis van het assessment – en in samenspraak met een conservator – wordt een beslissing genomen met betrekking tot welke ingrepen noodzakelijk en nuttig zijn. De conservator coördineert alle aspecten inzake conservatie tijdens het onderzoek. Hij bepaalt welke aspecten van de conservatie kunnen uitgevoerd worden door hem zelf en welke door andere medewerkers, en hoe dit dient te gebeuren.

Ook dient rekening te worden gehouden met het vondstassemblage. Indien een groot assemblage van dezelfde artefacten wordt gevonden is het niet in alle gevallen noodzakelijk om alle artefacten te gaan conserveren. In dit geval zal dan een representatief aandeel verder onderzocht en geconserveerd worden.

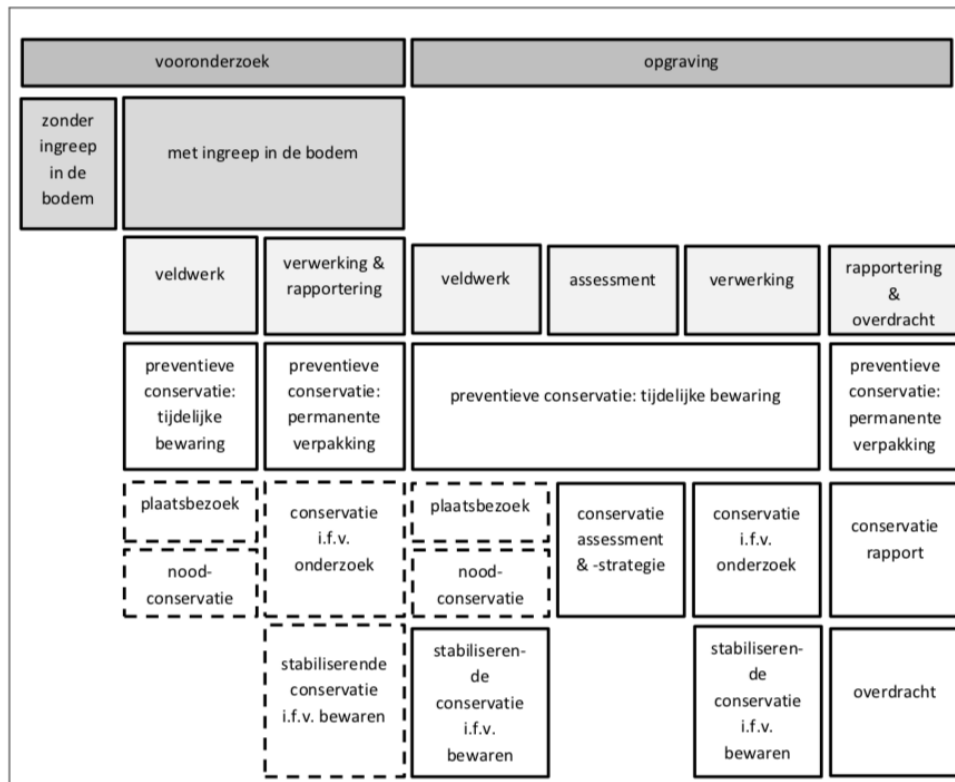


Fig. 4.4: Plaats van de conservatie binnen het archeologisch traject.¹²

4.3.9 Bewaring van het archeologisch ensemble

Al tijdens het vooronderzoek werd duidelijk dat er zich binnen de grenzen van het onderzoeksgebied een archeologische vindplaats met hoog potentieel bevindt. Het is belangrijk dat het archeologisch ensemble ook na het onderzoek toegankelijk blijft voor wetenschappers uit verschillende disciplines. Het projectgebied is gelegen in Vlaams-Brabant. Het erkend onroerend erfgoeddepot van Vlaams-Brabant bewaart vondsten uit Vlaams-Brabant. Hierdoor wordt voor een langdurige bewaring en deponering van het archeologisch ensemble van deze opgraving voorgesteld om contact op te nemen met dit depot en in overleg met hen en de opdrachtgever te bepalen waar de vondsten het best bewaard zullen worden.

¹² Code van Goede Praktijk: 200.

Bibliografie

Literatuur:

Claesen J., B. Van Genechten, E. Audenaert, K. Bouckaert, E. Keersmaekers & A. Doucet 2019. "Archeologienota: Rotselaar – Eektstraat". Kortenaak: ARCHEBO.

Websites geraadpleegd juni 2020:

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

<https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/10470>

Bijlagen

Bijlage 1 Plannenlijst

Onderwerp	Plannenlijst
Projectcode	Samenvatting bureauonderzoek (2019B194)
Plannummer	1.1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	1.2
Type plan	Recente luchtfoto
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/1500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	1.3
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/900
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	1.4
Type plan	ontwerpplan
Onderwerp plan	Geplande ontwikkeling
Aanmaakschaal	-
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2019
	Landschappelijke boringen (2020F33)
Plannummer	2.1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/900
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	2.2
Type plan	Recente luchtfoto
Onderwerp plan	Voorgestelde boorpuntenplan
Aanmaakschaal	1/
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Claesen J.)
Datum	2019

Plannummer	2.3
Type plan	Recente luchtfoto
Onderwerp plan	Uitgevoerde boorpuntenplan
Aanmaakschaal	1/
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Van Lieferinge N.)
Datum	2020
	Proefsleuven (2020F100)
Plannummer	3.1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.3
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/900
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.4
Type plan	Recente luchtfoto
Onderwerp plan	Geplande proefsleuven
Aanmaakschaal	1/
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Claesen J.)
Datum	2019
Plannummer	3.5
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Uitgevoerde proefsleuven
Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.6
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	DHM
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.7
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Detail DHM

Aanmaakschaal	1/5000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.8
Type plan	Tertiair geologische kaart + Topografische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.9
Type plan	Quartaire geologische kaart + Topografische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/1500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.10
Type plan	Bodemkaart + Topografische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/800
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.11
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Pedogenetische zones
Aanmaakschaal	1/800
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.12
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	allesporenplan
Aanmaakschaal	1/
Aanmaakwijze	Digitaal (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.34
Type plan	Ferrariskaart
Onderwerp plan	Allesporenplan
Aanmaakschaal	1/1000
Aanmaakwijze	Digitaal (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	3.35

Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Zone opgraving
Aanmaakschaal	1/
Aanmaakwijze	Digitaal (Engels L.)
Datum	2020
	Programma van maatregelen
Plannummer	4.1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/900
Aanmaakwijze	Digitaal, gegeorefereerd (Engels L.)
Datum	2020
Plannummer	4.2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Zone opgraving
Aanmaakschaal	1/
Aanmaakwijze	Digitaal (Engels L.)
Datum	2020